

RC-3179

M. A. (Part - I) Examination

April / May - 2010

Political Science : Paper - I

(Government & Politics of India)

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 100

સૂચના

(૧)

નીચે દર્શાવેલ નિશાનીવાળી વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી. Fillup strictly the details of signs on your answer book.	Seat No. :
Name of the Examination :	<input type="text"/>
<input type="text" value="M. A. (Part - 1)"/>	<input type="text"/>
Name of the Subject :	<input type="text"/>
<input type="text" value="Political Science - 1"/>	<input type="text"/>
Subject Code No. : <input type="text" value="3"/> <input type="text" value="1"/> <input type="text" value="7"/> <input type="text" value="9"/>	<input type="text"/>
Section No. (1, 2,.....) : <input type="text" value="Nil"/>	<input type="text"/>
	Student's Signature

(૨) દરેક પ્રશ્નના ગુણ સરખા છે.

૧ ભારતીય બંધારણમાં દર્શાવેલ રાજનીતિના માર્ગદર્શક સિદ્ધાંતોની ચર્ચા કરો.

અથવા

૧ સમવાયતંત્રની સમજ આપો અને ભારતીય સમવાયતંત્રમાં કેન્દ્ર અને રાજ્યો વચ્ચેના નાણાકીય સંબંધોની ચર્ચા કરો.

૨ સાંપ્રત સમયમાં ભારતના રાષ્ટ્રપ્રમુખના સ્થાન અને સત્તાનું પરીક્ષણ કરો.

અથવા

૨ 'ભારતમાં કેબિનેટ પ્રણાલી' પર એક નિબંધ લખો.

૩ "રાજ્યપાલ રાજ્યમાં નામમાત્રના વડા હોવા છતાં પણ કેટલાક સંજોગોમાં મુખ્ય પ્રધાનની નિમણૂક કરતી વખતે વિવેકપૂર્ણ સત્તા ધરાવે છે". આલોચનાત્મક પૃથક્કરણ કરો.

અથવા

૩ ન્યાયિક સક્રિયતા (Judicial Activism)ના ખ્યાલનું સદષ્ટાંત આલોચનાત્મક પરીક્ષણ કરો.

૪ ભારતમાં ચૂંટણી પંચની રચના તથા કાર્યોની ચર્ચા કરો.

અથવા

૪ સ્ત્રીઓના સંસદ અને રાજ્યોની ધારાસભાઓમાં આરક્ષણના સંદર્ભમાં ભારતના બંધારણની સામાજિક પરિવર્તનના સાધન તરીકે ચર્ચા કરો.

- ୫ ନୀચେନାମାଂଥୀ କୌଣି ପଞ୍ଚା ଭେ ଓପର ଟୁଙ୍କନୌଫ ଢାଫୌ :
- (୧) ବଂଧାରଞ୍ଚାନୁଂ ଆମୁଫ
 - (୨) ଢାଭଞ୍ଚୁଥୌ
 - (୩) ବଂଧାରଞ୍ଚା ସୁଧାରାନୀ ପ୍ରକ୍ରିୟା
 - (୪) ତେଢଂଗଞ୍ଚା ରାଞ୍ଚ୍ୟନୀ ମାଂଗଞ୍ଚା.

ENGLISH VERSION

- Instructions :** (1) As per the instruction no. 1 of page no. 1.
(2) All questions carry equal marks.

- 1 Discuss the Directive Principles of the State policy of the Indian Constitution.

OR

- 1 Explain the federalism and discuss the financial relations between union and states.
- 2 Examine the position and powers of the President of India in contemporary era.

OR

- 2 Write an essay on 'Cabinet System in India'.
- 3 "Though the governor is nominal head of the state, in certain situations, the governor has certain discretionary powers in the appointment of Chief Minister." Critically analyse.

OR

- 3 Critically examine the concept of judicial activism with examples.
- 4 Discuss the structure and functions of the Election Commission of India.

OR

- 4 Discuss the constitution as an instrument of social change with reference to reservation for women in parliament and state assemblies.
- 5 Write short notes on any **two** of the following :
- (i) Preamble of the Constitution
 - (ii) Pressure groups
 - (iii) Amendment procedure of the constitution
 - (iv) Demand for a Telangana State.